

Vereniging "Oud - Scherpenzeel"

VAN DE BESTUURSTAFEL

Al weer een nieuwe jaargang – de achttiende - van ons blad. In de afgelopen jaarvergadering hebben we twee nieuwe bestuursleden begroet: Henk Beulenkamp en Wim van den Berg. Zij zullen de plaats innemen van Jan Osnabrugge en Gert van de Peut. Jan was 25 jaar bestuurslid en Gert 12 jaar. Zij hebben de vereniging zien opbloeien tot wat het nu is. Beiden hebben hun steentje daaraan bijgedragen, ieder op zijn manier. Gert is vooral bekend van de wandelingen en fietstochten, die hij samen met Johan Lagerweij organiseerde. De mensen die wel eens mee geweest zijn, kennen de smakelijke verhalen die onderweg verteld werden. Jan hield zich de laatste jaren vooral bezig met onze foto's. Samen met anderen werden ze beschreven. Beiden waren kenners van het dorp en wij zullen deze kennis in het bestuur moeten missen. Hartelijke dank voor jullie bijdrage aan onze vereniging.

Na de pauze gaf Mart Groentjes een mooie dialezing over de Noord-Hollandse stolpboerderijen.

Er zijn plannen om de 9 schaapskooien van Scherpenzeel te gaan opknappen. Er worden vrijwilligers gezocht om de handen uit de mouwen te steken. Wie interesse heeft kan zich aanmelden bij bestuurslid Jaap Smit.

Op 4 april bent u welkom op onze ledenvergadering die zal gaan over de buurtschap Voskuilen. In dit nummer staat de uitnodiging.

Op 6 mei gaan we op excursie naar de Schermer en de Beemster. Ook hierover staat verderop meer.

24 juni is er een fietstocht door de buurtschap Voskuilen o.l.v. uw voorzitter. Hij is daar geboren en kent de mooiste plekjes.

Ga nog eens naar ons documentatiecentrum of kijk nog eens op onze website www.oudscherpenzeel.nl.

Het bestuur

VERSLAG ALGEMENE LEDENVERGADERING

Op dinsdag 21 februari 2006 troffen ongeveer 80 leden elkaar in Partycentrum Boschzicht voor de jaarlijkse ledenvergadering.

De voorzitter, Henk van Woudenberg, deed na zijn welkom enige mededelingen. Hij vertelde o.a. dat de vereniging contact heeft met de Stichting Geldersch Landschap en Geldersche Kasteelen over het Landgoed Scherpenzeel. Er is inmiddels door de Stichting een projectgroep opgericht die onderzoek doet naar de oorspronkelijke inrichting van het park en gebouwen. Ook worden de mogelijkheden van herinrichting van het park en de restauratie en bestemming voor zowel Het Huis, als het koetshuis en de poortwoning bekeken. Het ligt in de bedoeling om in het najaar een ledenvergadering te houden op een zaterdagmiddag. De stichting zal dan haar plannen kenbaar maken. Ook kunnen de leden dan op het landgoed rondkijken. Het documentatiecentrum van Oud Scherpenzeel blijft voorlopig in het koetshuis gevestigd.

De voorzitter vroeg om vrijwilligers die willen meehelpen bij de restauratie van de schaapskooien in onze omgeving. Ook vraagt hij of er leden zijn die een bijzondere verzameling hebben en die wellicht op een bijeenkomst willen tonen.

In 2006 staan de volgende activiteiten op het programma:

4 april: een lezing over het buurtschap Voskuilen door Henk van Woudenberg

6 mei: de dagexcursie naar Noord-Holland

24 juni: een fietstocht over Voskuilen.

In het najaar de informatiemiddag door de nieuwe eigenaren van het Landgoed Scherpenzeel.

De voorzitter dankt mevrouw Conny Eichelsheim voor haar werk in de VVV namens onze vereniging en de heren Henk Schuurman, Joop Bakker en Wim Methorst voor hun betrokkenheid bij ons blad. Dit jaar beleeft ons blad de 18^e jaargang.

Twee bestuursleden, Jan Osnabrugge en Gert van de Peut hebben te kennen gegeven wel actief betrokken te willen blijven bij onze vereniging, maar niet langer als bestuursleden. Deze kanjers, zoals de voorzitter hen noemde, vonden het na respectievelijk 25 en 12 jaar welletjes. Zij worden bedankt voor het vele werk dat zij hebben gedaan. Ook noemde hij mevrouw Leida van de Peut voor haar heerlijke appeltaart die we zo vaak hebben gekregen. Een fraaie ets van Scherpenzeel ontvingen beide heren als herinnering. Hun opvolgers, Henk Beulenkamp en Wim van den Berg werden bij acclamatie benoemd.

De jaarverslagen van secretaris en penningmeester, alsmede het verslag van de kascommissie werden goedgekeurd.

Ook werd verslag gedaan van de werkgroepen genealogie; oude voorwerpen –hiervan zijn er momenteel 330 beschreven en digitaal opvraagbaar-; de computerwerkgroep en de werkgroep fotodocumentatie. Er zijn nu 6000 foto's gedigitaliseerd. De werkgroepen zijn wekelijks met een groep vrijwilligers in touw.

In de pauze werden oude foto's getoond.

Toen gaf de voorzitter het woord aan de heer Mart Groentjes. Hij is secretaris van de Stichting Vrienden van de Stolp. Ondank zijn autopech, arriveerde hij toch nog op tijd om een boeiende lezing over de stolpboerderijen in Noord-Holland te houden. Op fraaie dia's toonde hij deze bijzondere boerderijen

in de Schermer en de Beemster. Deze polders zijn drooggelegd door Ir. Leeghwater in het begin van de 16^e eeuw. Momenteel hebben de meeste geen boerderijbestemming meer, maar worden gelukkig wel in hun oorspronkelijke vorm bewaard. De heer Groentjes adviseert daarin zowel de overheid als particulieren.

De basis van de boerderijen zijn houten vierkanten gelegen op een kaal, sober stuk grond met fruitbomen. In het centraal gelegen vierkant werd het hooi bewaard. Het woongedeelte, de stal en de wagenloods werden om de hooiberg gesitueerd. De vorm is als een piramide en de schapen lopen tot aan de boerderij. De boerderijen zijn veelal van hout gemaakt, omdat in de 16^e eeuw de Zaanstreek een importcentrum van hout was. Zij werden veel gebouwd door de heren van Amsterdam en zo ontstond de herenboerderij met trapgevel.

Nadat de voorzitter de spreker had bedankt voor zijn interessante lezing werd nog door diverse leden nagepraat.

Bep Schimmel

JAARVERSLAG 2005

Het jaar 2005 is wederom een goed jaar voor onze vereniging geweest. Het ledenaantal nadert de 700! Het bestuur prijst zich gelukkig dat haar activiteiten zo veel mensen doet besluiten lid te willen zijn van Oud Scherpenzeel.

De algemene ledenvergadering op 15 februari werd door ongeveer 100 leden bezocht. De heer Johan Lagerweij trad af als bestuurslid en Jaap Smit werd met algemene stemmen als zijn opvolger gekozen. Johan Lagerweij hield een lezing met als onderwerp: Boerderijen van het Jaar.

Dank zij zo vele vrijwilligers, actief in diverse werkgroepen, kan al het werk van de vereniging voortgang vinden. Vooral het digitaliseren van de oude foto's vergt veel tijd. Het bestuur heeft hen voor al die inzet symbolisch bedankt met een

stamppotmaaltijd op dinsdag 8 maart in de kantine van S.V. De Valleivogels.

Het bestuur heeft vijf maal vergaderd. Het documentatiecentrum is gedurende de wintermaanden elke dinsdagavond en eens per maand ook op dinsdagmiddag geopend. Veel bezoekers hebben hun weg daarheen gevonden!

De redactie van ons verenigingsblad heeft veel kopij verwerkt. Zij heeft vier mooie uitgaven verzorgd. De redacteur, Henk Schuurman, zijn we erkentelijk voor het feit dat hij dit elk jaar weer voor ons verzorgt.

In de bar van Hotel-Restaurant De Witte Holevoet zijn veel van onze oude foto's in mooie lijsten te bewonderen.

Op 1 april zijn voorzitter en secretaris ontvangen door de Stichting Geldersch Landschap en Geldersche Kasteelen om te laten zien hoe zij omgaan met cultureel erfgoed dat zij in eigendom of erfpacht hebben. Het was een verhelderend bezoek. Ondanks het lokaal initiatief van Mevrouw Meta Daniëls en onze voorzitter voor overdracht aan het Schoutenhuis te Woudenberg is het Landgoed Scherpenzeel op 1 januari 2006 door de gemeente aan eerdergenoemde stichting in erfpacht overgedragen. Daarbij is de huisvesting van onze vereniging in het koetshuis gegarandeerd.

Op 4 en 5 mei hebben Henk van Woudenberg, Piet Valkenburg, Mirjam de Wijs en Willem van Leuveren bijdragen geleverd aan de herdenkingsbijeenkomst en het bevrijdingsconcert.

Op zaterdag 7 mei werd een stuk Grebbelinie bij Hoeve De Beek geopend door de Commissaris der Koningin van de provincie Utrecht, dhr. B. Staal. Wij hebben daarvoor een lesbrief verzorgd die gebruikt wordt bij het bezoek van scholieren. Er is hierover ook een tentoonstelling op Hoeve De Beek ingericht. De knapzakroute geniet inmiddels landelijke bekendheid en wordt jaarlijks door duizenden mensen gefietst.

Op 3 juni zijn een delegatie van de besturen van Oud Woudenberg en Oud Renswoude bij ons te gast geweest waarbij we elkaar hebben geïnformeerd over alle activiteiten.

Op 2 juli zijn 45 leden meegeweest op de jaarlijkse excursie, dit keer naar de Kop van Overijssel: Steenwijk en Blokzijl.

De open monumentendag van 10 september was door de gemeente in samenwerking met ons georganiseerd, mede voor Woudenberg en Renswoude. Het thema was religieus erfgoed. Alle kerken waren opengesteld en in de Grote Kerk had Piet Valkenburg een tentoonstelling ingericht over de watersnoodramp van 1855. Het politie mannenkoor trad op en de toren kon worden beklommen.

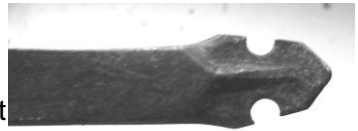
Op 11 oktober heeft onze plaatsgenoot Nico de Haan een lezing verzorgd met als titel: "Trucjes, List en Bedrog in Vogelland" waarvan 120 leden hebben genoten.

Bep Schimmel, secretaris

WERKGROEP HISTORISCHE VOORWERPEN

De werkgroep Historische Voorwerpen is momenteel druk bezig om alle oude voorwerpen te beschrijven, te fotograferen, digitaal op te slaan en te catalogiseren.

Zo af en toe komen we voorwerpen tegen waarvan we niet weten wat de herkomst is, welk doel ze dienden, kortom : wat het eigenlijk is ! Zo ook de voorwerpen die genummerd zijn als 246 en 250. U vindt hier de foto's van deze voorwerpen. Weet u welke voorwerpen dit zijn? Weet u waarvoor ze dienden en/of waar ze gebruikt werden? Dat horen we graag van u! Reacties kunt u doorgeven aan één van de bestuursleden. Alvast hartelijk dank.

Piet Valkenburg

Detail van 250

UITNODIGING LEDENVERGADERING

Op **dinsdag 4 april** a.s. is er voor alle leden en belangstellenden een lezing in **Partycentrum Boschzicht**.

Onze voorzitter Henk van Woudenberg zal aan de hand van honderden foto's en kaarten vertellen over

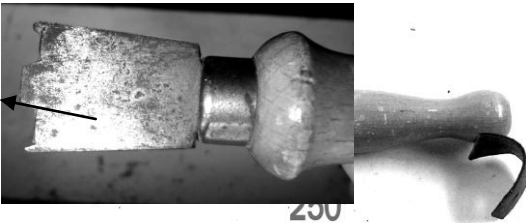
Voskuilen

een buurtschap onder Woudenberg en Leusden

In deze buurtschap liggen de boerderijen Groot -, Midden - en Klein Romselaar, Kouwenhoverkampen, de Halve Hoef, 't Erf, Jan Cranenhoef, Cotenberg, 't Plaatsje, Groot -, Klein - en Oud Voskuilen en tenslotte Het Nattegat. Deze dertien boerderijen zijn door de eeuwen heen gesplitst. Er staan nu 45 huizen op Voskuilen. Twintig jaar heeft het onderzoek geduurd en het resultaat zal verschijnen in een boek. Maar eerst wordt u op deze avond meegenomen naar deze bijzondere buurtschap.

Het is een agrarische buurt en daarom gaat het over de landbouw. Op Voskuilen is aan het

eind van de 19e eeuw het Landgoed Voskuilen ontstaan, begonnen door baron Van Hardenbroek tot Ammerstol. Over het

250

landgoed wordt verteld en over de bijzondere drijfjachten die er plaatsvonden. Op Voskuilen heeft de Tweede Wereldoorlog hard toegeslagen. Vrijwel alle huizen zijn verwoest en aan het eind van de oorlog is er nog hard gevochten. U hoort er meer over.

Na de pauze komen de huidige bewoners aan de beurt. Wie zijn het en wat is er gebeurd? Verhalen over de boerderijen en een aantal anekdotes, die bij de buurtvisites de ronde doen, zult u deze avond horen.

Er is zoveel te zien en te vertellen dat de avond een half uur eerder begint, nl. om 19.30 uur!

U bent van harte welkom. De koffie staat klaar en de toegang is gratis.

JAARLIJKSE EXCURSIE ZATERDAG 6 MEI 2006

Ook dit jaar heeft de vereniging Oud Scherpenzeel voor haar leden weer een excursie georganiseerd, waarvoor wij u van harte uitnodigen om mee te gaan.

Het reisdoel is dit jaar het land van waterbouwkundige Leeghwater, de Schermer en de Beemster in Noord-Holland. Leeghwater, hij leefde van 1575 tot 1625 en zag het water in polderland veranderen. Toch ziet in de 21^e eeuw het landschap er nog nagenoeg hetzelfde uit als in de wereldberoemde Gouden Eeuw. Hier staan ook de stolpboerderijen waarover op onze jaarvergadering van 21 februari een dialezing is gehouden.

In deze regio is een intensieve bloembollencultuur en we hopen daarvan op 6 mei ook iets te gaan bewonderen.

Het programma voor die dag ziet er als volgt uit:

8.00 uur: Vertrek vanaf de grote kerk in Scherpenzeel.

9.45 uur: Aankomst in De Rijk, een van de mooiste dorpen van Nederland. We lopen naar restaurant "Het Wapen van Munster" waar we koffie met gebak zullen gebruiken.

- 10.30 uur: In groepjes van 15 personen met een gids maken we een wandeling door dit historische dorp.
- 12.00 uur: Uitgebreide lunch in restaurant Oudejans.
- 14.00 uur: Vertrek in open fluisterboten voor een tocht door de Eilandspolder, waar natuur, landbouw, cultuur en rust zijn samengesmeed tot een geheel. De schipper vertelt u er alles over.
- 15.15 uur: Vertrek voor een bustochtje langs mooie stolpboerderijen.
- 15.45 uur: Koffie/thee met wat lekkers in Hotel Avenhorn.
- 16.30 uur: Vertrek.
- 18.00 uur: Aankomst in Scherpenzeel.

Het wordt een lange dag, maar hopelijk een dag waarop we gaan genieten van cultuur; historisch boeiend gebied, maar ook van lekker eten en drinken en natuurlijk de gezelligheid. De kosten voor deze dag bedragen € 40,-- per persoon, alles inbegrepen.

Er kunnen maximaal 60 personen mee. Inschrijving vindt plaats in volgorde van binnenkomst van het bedrag. Bij grote belangstelling gaan leden voor introducés.

U kunt zich aanmelden door overmaking van € 40,-- op girorekeningnummer 4073464 t.n.v. Oud Scherpenzeel onder vermelding van "excursie".

Tot ziens op 6 mei,

Bep Schimmel

Molen 'de Havick' in Eilandspolder.

*Stolpboerderij
'Zuidwijck' aan
de
Eilandweg bij
Broek in
Waterland.*

In de rubriek

"Noe eerst effe Proate !" interviewt Piet Valkenburg jonge + oude, bekende + onbekende, kortom allerlei Scherpenzellers, die iets leuks of interessants over Scherpenzeel te vertellen hebben.

In deze eerste aflevering van "Noe eerst effe Proate !" komt Grietje (Gré) van den Ham aan het woord. Gré van den Ham, 87 jaar oud en geboren Scherpenzeelse, is momenteel woonachtig in Ontario, Canada! In de week van 17 september 2005 kwam Gré terug naar Scherpenzeel om wat jeugdherinneringen op te halen en bezocht en passant het documentatiecentrum van Oud-Scherpenzeel. Deze gelegenheid werd direct aangegrepen om met Gré af te spreken voor het eerste interview voor de rubriek "Noe eerst effe Proate !".

Gré van den Ham aan het woord (zie foto hiernaast):

"Mijn vader was Johan van den Ham, de postkantoor-houder. Omdat er zoveel mensen waren met de naam Johan van den Ham of Jan van den Ham, werd mijn vader al gauw bekend als

Han den Ham. Dat lag lekker vlot in de mond. Mijn vader had zijn postkantoor aan de Dorpsstraat. Dat was nog voor de oorlog en wij woonden in de woning naast het postkantoor. Vader was een bekend man in het dorp. Iedereen kwam wel eens in het postkantoor, maar daarnaast was vader ook kerkvoogd van de Nederlands Hervormde Kerk en later is hij nog een poosje wethouder geweest. Mijn vader was een heel principiële man, streng en gelovig. Dat was voor ons kinderen wel eens lastig, we mochten bijvoorbeeld op zondag niet fietsen ! Moeder daarentegen was een erg lieve vrouw. Achteraf kan ik wel zeggen dat de jaren dat wij naast het postkantoor woonden, zeg maar tussen 1930 en 1940, voor mij de gelukkigste jaren waren.

Een heel leuke herinnering uit die tijd heb ik aan Co ten Broek, de buschauffeur. Ik heb als kind vele keren bij hem in de bus gezeten. Ik zal toen misschien elf jaar oud geweest zijn. Als al die kinderen tegelijk uit de bus stapten groette Co ons altijd en zei heel langzaam en langgerekt: ""G o e i e d a a a a g"". Co zei dit expres niet zo snel want dan hoefde hij het niet zo vaak te zeggen !

Het huis aan de Dorpsstraat heeft mijn vader zelf laten bouwen. Mijn grootvader had daar een schoenmakerij en toen heeft mijn vader dat huis gekocht. Ook kocht hij nog een arbeidershuisje en daar werd een nieuw huis gebouwd. Mijn broer Jan mocht toen nog de eerste steen leggen. Niet de oudste of de jongste, want dat waren meisjes. Nee, de man mocht de eerste steen leggen.

Aan het begin van de Tweede Wereldoorlog is dat huis toen afgebrand. Er is toen een bom gevallen in de achter-tuin en dat sloeg een gat, groter en dieper dan een gemiddelde huiskamer. In die achtertuin vonden we nog ons fototoestel terug.

Wijzelf waren aan het begin van de oorlog geëvacueerd naar het dorp Winkel in Noord-Holland. Eerst kwamen we terecht in Schagen. Maar moeder reisde apart en wij konden haar niet direct vinden. Vader nam toen vanuit Schagen een taxi en reisde alle dorpen in de kop van Noord-Holland af, op zoek naar moeder. In Winkel kwam vader de zoon van Teus Valkenburg tegen en die riep naar vader: "Han, zoek jij je vrouw?". Vader antwoordde : "Ja", waarop de zoon van Teus riep: "Die is in Schagen, bij het postkantoor natuurlijk !".

In de tijd dat wij in Winkel verbleven, merkten we weinig van de oorlog. We hoorden af en toe wel schieten, maar verder was het heel rustig. Na vijf dagen, direct toen de oorlog over was, ging vader al weer terug naar Scherpenzeel. Wij kwamen pas later en schrokken enorm: in Scherpenzeel was heel veel vernield. Alle huizen hadden wel schade. Ons huis was verbrand. Ik herinner me dat het heel onrealistisch was om toen door Scherpenzeel te lopen: overal waren de huizen kapot en open en lagen er allemaal spullen op straat. Als je wat nodig had, lag het zo voor het grijpen. Er moet tijdens de gevechten ook wel gestolen zijn vanuit de woningen.

Omdat wij geen woning meer hadden hebben we eerst een tijdje in een ander huis gewoond, maar kasteel Scherpenzeel werd onteigend en daar kwamen wij te wonen. Ook werd het Postkantoor tijdelijk in het kasteel gevestigd. Mevrouw Royaards wilde ons eerst in de kelder laten wonen: daar was het laag, met allerlei bogen, maar ook koud en vochtig. Dat vond mijn vader maar niets. Het gevolg was dat mijn ouders in de slaapkamer van de heer en mevrouw Royaards kwamen te slapen. Wij, mijn zus Jennie, mijn broer Jan en ik, op de etage erboven. Het kasteel was zo groot: we konden door de gangen fietsen! In het foto-archief van Oud-Scherpenzeel kwamen we deze week nog foto's tegen van de verhuizing van het Postkantoor (*zie foto voor op het blad*). Volgens mij was dat toen we al naar het nieuwe postkantoor gingen. Op de foto zie je mijn zus Jennie van den Ham nog staan! Na de herbouw kreeg mijn vader een nieuw postkantoor aan het nieuwe Plein 1940.

Ik werkte bij mijn vader in het postkantoor, maar in 1940 trouwde ik met Theo van der Plaats. Theo is geboren in Voorschoten, maar zijn ouders waren voor de oorlog naar Woudenberg verhuisd. Daar hadden ze een tuinderij aan de Vlieterweg. Ik ontmoette Theo dus gewoon in Scherpenzeel, vanzelfsprekend in het postkantoor !

Het wederopgebouwde Plein 1940; geheel rechts het nieuwe postkantoor.

Na ons trouwen verhuisden we naar Voorschoten, waar Theo werk had gevonden. Toch miste ik Scherpenzeel best wel en kwamen we vaak terug, soms zelfs op de fiets!

In 1959 zijn wij, samen met mijn schoonmoeder, naar Canada geëmigreerd. Dat kwam zo: mijn schoonvader had een knopenfabriek in Voorschoten, welke later door mijn man Theo werd overgenomen. In die fabriek werden knopen gemaakt van kunstharz, een arbeidsintensief werkje! Met de opkomst van de plastic knopen konden we de concurrentie niet meer aan en werd de fabriek verkocht. Al snel hierop ontstond het idee om in Canada een nieuw bestaan op te bouwen. Men vertelde ons dat in Canada de straten van goud waren! Natuurlijk bleek al snel dat dit niet zo was! Sterker nog: eenmaal aangekomen moesten we daar zelf nog de straten gaan maken! Toen wij emigreerden hadden we al vier kinderen: 4 dochters. De oudste zat in Nederland op de HBS en ging in Canada naar de "High School", de één na oudste

zat op de lagere school en de jongste twee waren pasgeboren en 1 jaar oud.

In die eerste tijd in Canada moesten we bereid zijn om alles aan te pakken wat werk betrof, anders hadden we het niet gered. Ook de Sociale Voorzieningen zijn in Canada niet zo goed geregeld als in Nederland. Na een jaar kreeg mijn man Theo echter een goede baan aangeboden bij een vestiging van de KLM. Theo kon goed Engels en zijn tweetaligheid bleek een groot voordeel. Als Hollanders stonden wij sowieso goed bekend. Ik weet nog dat wij een nieuw huis wilden kopen en hiervoor een lening af moesten gaan sluiten. Eigenlijk verdiende Theo nog te weinig voor een goede hypotheek en zouden we dan ook geen lening krijgen. Maar de bankier zei: "Ach, die Hollanders maken het toch altijd !" en verleende ons toch de lening!

Wij kochten dat mooie huis (*zie foto hieronder*) en daar ik woon ik nu nog steeds: al 46 jaar ! Ik woon in Dollard des Ormaux, en alhoewel de naam anders doet vermoeden is dit in het Engels sprekende deel van de provincie Ontario in Canada.

Helaas overleed mijn man Theo na 7 jaar aan een hartaanval, in 1966. Dat was een grote klap voor mij, want ik bleef achter met vier kinderen. De oudste dochter had net werk gevonden, ook bij de KLM, maar de andere 3 dochters zaten nog op school. Mijn schoonmoeder was in 1963 al terug naar Nederland verhuisd, zodat ik er voor mijn gevoel helemaal alleen voor stond. Ik was eerst helemaal verslagen, maar moest toen zelf werk gaan zoeken om het hoofd boven water te kunnen houden.

Ik heb toen eerst in een winkel gewerkt. De eigenaar van die winkel was een Duitser! Maar het was ook een "echte Duitser", geen aardige man dus. Ik heb er een jaar gewerkt. Toen kwam er een rechtszaak tegen die Duitser. Hij had een leverancier niet betaald en ik moest als getuige in die rechtszaak optreden. Ik wilde niet voor die Duitser gaan liegen en daarom hoefde ik niet bij hem terug te komen: ik werd ontslagen.

Toen zat ik dus weer zonder werk. Een vriendin vertelde mij dat men bij de kerk op zoek was naar een secretaresse. Mijn Engels was echter helemaal niet zo goed! Na 2 weken vroeg mijn vriendin of ik al gesolliciteerd had. Mijn antwoord was "Nee", want ik kon niet eens een sollicitatiebrief schrijven in het Engels! Mijn oudste dochter heeft toen nog de brief voor mij geschreven en ik werd aangenomen. Ik heb met veel plezier 21 jaar, tot mijn 70e, als secretaresse gewerkt bij deze kerk!

Na de oorlog heeft er een Canadese militair bij mijn ouders ingekwartierd gezeten. Het contact was zo goed, dat ook na zijn vertrek nog regelmatig met die Canadees werd gecorrespondeerd. Tot mijn verrassing bleek deze man maar 100 kilometer van ons af te wonen, ook in Ontario. Ik kreeg een uitnodiging om eens langs te komen op een herdenkingsfeest bij hem in de stad. Tijdens dit feest werd opgemerkt dat ik in het bezette Holland de oorlogsjaren had meegemaakt en men vroeg mij toen hier iets over te vertellen. Dat maakte best wel indruk en het gevolg was dat ik van

allerlei kerken en scholen uitnodigingen kreeg om lezingen te geven over de Tweede Wereldoorlog in Nederland. Later heb ik mijn belevenissen uit de 2e Wereldoorlog opgeschreven in een boekwerkje.

'Omaandgirls' oftewel Oma and girls, oma met de meisjes.

Mijn kinderen hebben ondertussen allemaal een bestaan opgebouwd in Canada. Zij zijn getrouwd en wonen voor Canadese begrippen redelijk in de buurt, twee wonen er 100 kilometer van mij vandaan, de anderen dichterbij. Mijn oudste dochter is zelf ook alweer 38 jaar getrouwd. Ik spreek nu goed Engels en dat is ook wel nodig, want mijn kleinkinderen spreken geen Nederlands meer! Eén van mijn dochters is met een Frans-Canadees getrouwd en dat is wel eens wat moeilijker voor mij!

Ik bezoek Scherpenzeel zo vaak als ik kan, tot nu toe bijna elk jaar. Ik heb hier het voordeel bij dat mijn man en mijn dochter bij de KLM hebben gewerkt en dan kun je goedkoop reizen. Dit jaar heb ik in Scherpenzeel weer eens de Grote Kerk bezocht. Ik kreeg speciaal een rondleiding van Jan Osnabrugge. Wat is het toch een mooie kerk geworden! Wat een schitterende ramen zijn het toch! Ik weet nog wel dat voor de oorlog de banken anders stonden, maar ik ben weer op de bank gaan zitten, waar ik als kind altijd zat, samen met mijn moeder. Dat is wel 75 jaar geleden! Ik weet nog dat de kerkdienst mij altijd veel te lang duurde. De preek duurde wel een half uur en de middenzang ook. Ik kon toen door de ramen heen de wolken zien en ik vermaakte mij altijd door in de wolken allerlei figuren te zien. Nu kon dat niet meer, want de bomen zijn in die 75 jaar toch wel groot geworden!

Binnenkort ga ik dus weer terug naar Canada. Ik heb van mijn kleinkinderen nog een boodschappenlijstje mee gekregen: stroopwafels, appelstroop en hagelslag: allerlei zaken die in Canada niet te krijgen zijn! Wat ik ook meeneem zijn mijn goede herinneringen aan Scherpenzeel!".

Een exemplaar van het door Gré van den Ham geschreven boekje: "My Story" (inderdaad: Engelstalig) is in te zien in het Documentatiecentrum van Oud-Scherpenzeel.

DE ONBEKENDE GREBBELINIE

“De Gelderse Vallei Noord in de meidagen van 1940”

In het Museum Nederlandse Cavalerie op de Bernhardkazerne te Amersfoort wordt een tentoonstelling gehouden over de mobilisatietijd en de meidagen van 1940 in het noordelijke gedeelte van de Grebbelinie:

‘DE ONBEKENDE GREBBELINIE’.

De titel duidt op het feit dat de strijd in het gebied tussen Nijkerk en Scherpenzeel/Renswoude naar verhouding onbekend is. Dit in tegenstelling tot de strijd op en rond de Grebbeberg bij Rhenen.

De Grebbelinie had tot doel de vijand uit oostelijke richting tot staan te brengen. Toen de mobilisatie in september 1939 werd afgekondigd, was de Grebbelinie nog niet klaar voor zijn taak. Tijdens de mobilisatie werkten zowel militairen als burgers aan het bouwen van de linie. Aan de oostkant van de linie werd het land onder water gezet en in de linedijk werden loopgraven gebouwd. Schootsvelden werden vrijgemaakt door bomen en struiken te kappen en zo nodig huizen en boerderijen te slopen.

De tentoonstelling geeft een indruk van de werkzaamheden aan de Grebbelinie. Aandacht wordt besteed aan de burgerbevolking die tijdens de mobilisatie te maken kreeg met inkwartiering van de militairen en evacuatie uit het geïnundeerde gebied. Later, in de meidagen van 1940, volgde een totale evacuatie van mensen en vee.

Een nagemaakt stukje loopgraaf geeft een indruk hoe de verdediging was ingericht. Er wordt getoond welke bewapening werd gebruikt en hoe de militairen in die dagen leefden. Voorts wordt inzicht gegeven in het verloop van de gebeurtenissen van 10 tot 14 mei en de succesvolle verdediging in dit gedeelte van de Grebbelinie.

Tenslotte wordt kort de nasleep aangegeven: de vernielingen in dorpen als Barneveld en Scherpenzeel en de terugkeer van de burgerbevolking.

De tentoonstelling is ingericht met medewerking van de historische verenigingen van de dorpen in het noordelijke gedeelte van de Gelderse Vallei. Namens onze vereniging zitten Johan Lagerweij en Chris Sangers in de voorbereidingscommissie.

De opening vindt plaats op of omstreeks 21 april a.s.

De tentoonstelling duurt tot en met het Provinciaal museum weekend Utrecht op 28/29 oktober 2006.

Het museum is geopend van dinsdag tot en met vrijdag van 10.00 uur tot 16.00 uur. Groepen kunnen op afspraak een rondleiding krijgen specifiek gericht op deze tentoonstelling of op het museum in het algemeen.

De Bernhardkazerne in Amersfoort is gelegen vlak bij de dierentuin: Barchman Wuijterslaan 198, Amersfoort.

Voor toegang tot de kazerne dient u te beschikken over een geldig legitimatiebewijs.

EEN VERVOLG OP BOLK

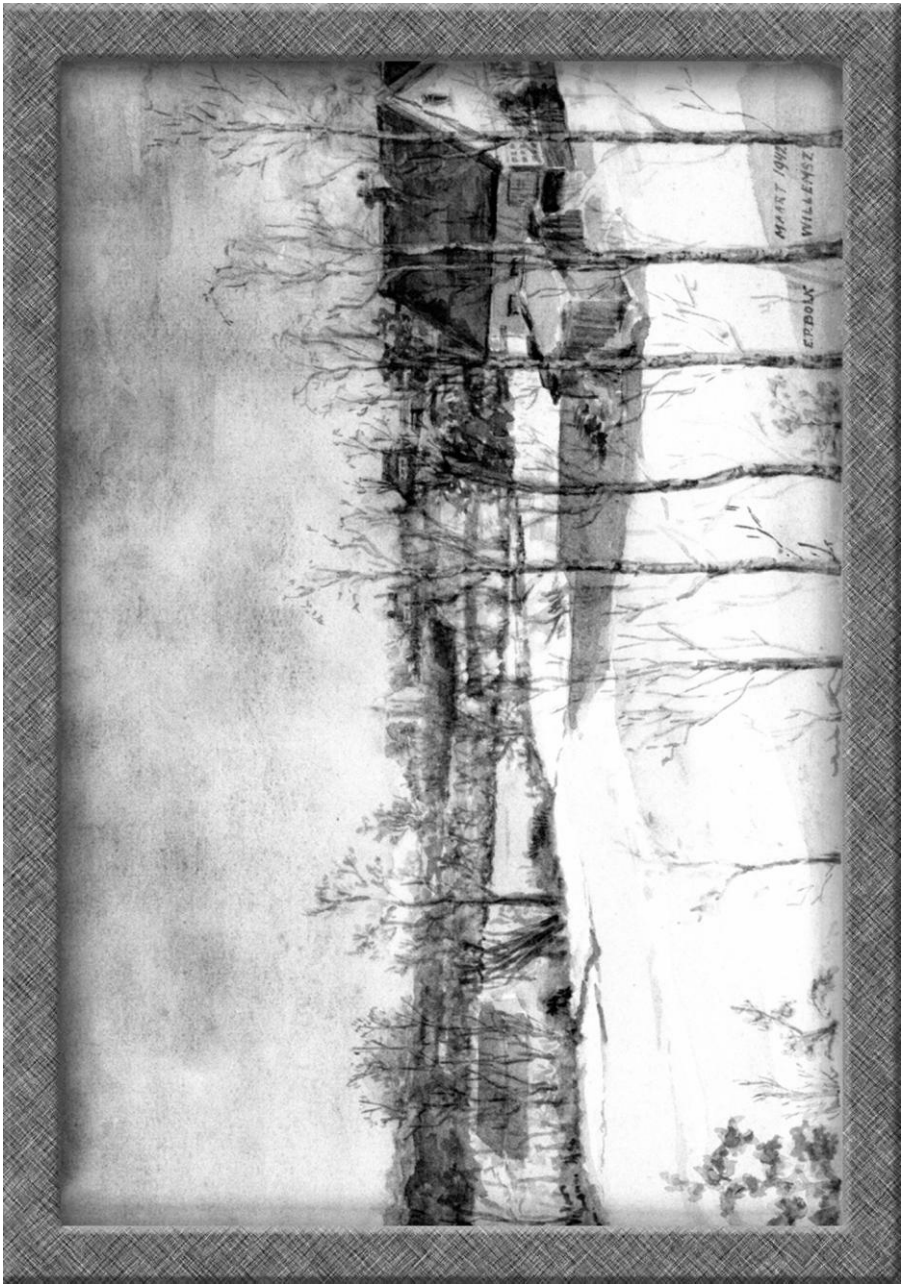
Na het plaatsen van een foto of artikel in ons Verenigingsblad wordt er vanzelfsprekend (en gelukkig maar !) door lezers nog wel eens gereageerd op de inhoud van zo'n foto of artikel. Soms zijn deze reacties erg leuk en soms ook geven de reacties ons weer nadere informatie over een bepaald onderwerp. Zo kregen we van de heer G. Bakker uit Leiden een aardige reactie op het zelfportret van schilder Bolk (zie pag. 21 van 17^e jaargang nr. 3 - oktober 2005).

Deze reactie werd vergezeld van een afdruk van een aquarel welke bleek te zijn gemaakt door mevrouw E.P. Bolk-Willemz, de vrouw van de bekende schilder dus. De aquarel (*zie op bladzijde hiernaast*) geeft het gezicht op Scherpenzeel weer, vanaf de Voskuilerweg.

(Ten behoeve van het afdrukken is de aquarel hier contrastrijker weer gegeven dan deze in werkelijkheid is !)

Dhr. Bakker schreef onder andere :

” Naar aanleiding van het portret van de heer Bolk ben ik in mijn eigen archiefje gedoken en vond de bijgevoegde prent van een kunstwerkje van mevrouw Bolk.

In de 2e Wereldoorlog leverde mijn Opoe een pot- kookkachel aan mevrouw en mijnheer Bolk. Er werd in natura betaald en mijn ouders – toen verloofd – mochten twee werken uitzoeken. Een vaas met klaprozen hing jaren bij ons aan de muur.

Voor die tijd – dat wij eens in de veertien dagen net zo kaal werden geknipt als kapper Pol zelf – droeg de heer Bolk een weelderige haardos en reed voorovergebogen op een soort racefiets door het dorp. “Daar heb je Raspoetin”, fluisterden wij dan.

Ik herinner me dat ik wel eens een pakje moest bezorgen bij de familie Bolk, een beetje mysterieus huis op de Voskuilerweg met veel struiken er omheen.

Mevrouw heeft naar mijn idee de heer Bolk overleefd, maar dat weet ik niet zeker”.

Op de aquarel uit 1942 is ondermeer een woning te zien (is dit de woning van Bolk ?) en na wat zoekwerk kwamen we nog een weergave van diezelfde woning tegen (Voskuilerweg bij Stationsweg), een foto die zelfs nog iets eerder was gemaakt, namelijk tijdens de inundatie in het eerste oorlogsjaar 1940. De woning staat in het water en de schade veroorzaakt door de oorlogshandelingen zijn goed te zien op de foto hieronder.

Op onderstaande foto uit 1997 staat de woning er weer als een plaatje bij.

Piet Valkenburg

DVD VAN 5 MEI-CONCERT UITGEKOMEN

Van het vorig jaar gehouden 5 Mei-concert is een prachtige DVD uitgekomen. De DVD is tegen de geringe prijs van € 8,00 verkrijgbaar via muziekvereniging Caecilia en bij Fotografie Studio Van Leuveren BV.

Piet Valkenburg

VAN DE REDACTIE

In het vorige nummer van december 2005 stond op blz. 23 een onjuist onderschrift bij de foto van de schaapskooi. Het is niet de Schaapskooi op *Wittenberg*, maar de schaapskooi op *Oud-Willaer*. Dank aan enkele oplettende lezers, die de redactie daarop terecht attent hebben gemaakt.

NIEUWE LEDEN 2005

(In alfabetische volgorde)

Uit Scherpenzeel:

Fam. A.A. Achterberg;
Hr. E. van Barneveld;
Mw. W.J. van Brink;
Mw. M.J. Brugman;
Hr. J. Dorrestijn;
Hr. G. van Ee;
Hr. G.D.J. Gerritsen;
Mw. F. Inkenhaag;
Fam. N. Klumpenaar;
Fam. A. Koster;
Hr. R. Kroon;

Hr. N.A.Th. Lutters;
Hr. D. Onderdelinden;
Mw. E. Rauw-van de Glind;
Mw. H. Ros;
Mw. T. de Ruiter;
Fam. M.J. Voorbij;
Hr. A. Westerduin;
Hr. B.C. van de Wetering;
Hr. H.P. van de Wetering;
Hr. J. Willemse.

Uit Renswoude

Mw. Erie Krol-van Maastricht.

Uit Woudenberg:

Fam. J. van Dijk;

Mw. H.G. van Vlastuin.

Van elders:

Tijdschr.Ad Bibliotheek A'hem,
Arnhem;
Geldersche Kasteelen,
Arnhem;
Mw. M. Schimmel, Den Haag;
Mw.A. Langelaar, Eindhoven;

Mw. J.M. Boom-van de Kaa,
Hilversum;
Mw. M. van Driel-Zwaan,
Leersum;
Hr. L. van Kampen,
Randwijk.

INHOUD

VAN DE BESTUURSTAFEL.....	1
VERSLAG ALGEMENE LEDENVERGADERING	2
JAARVERSLAG 2005	4
WERKGROEP HISTORISCHE VOORWERPEN.....	6
UITNODIGING LEDENVERGADERING.....	7
JAARLIJKSE EXCURSIE ZATERDAG 6 MEI 2006.....	8
DE ONBEKENDE GREBBELINIE	19
EEN VERVOLG OP BOLK	21
DVD VAN 5 MEI-CONCERT UITGEKOMEN.....	24
VAN DE REDACTIE	24
NIEUWE LEDEN 2005	25

De kopij voor het volgende nummer dient uiterlijk **zaterdag
20 mei 2006** bij H.P. Schuurman te zijn ingeleverd.

✂-----✂-----✂-----✂-----✂

Ondergetekende, dhr/ mevr.: _____

Straat en huisnummer: _____

Postcode + woonplaats: _____

geeft zich op als lid van de Vereniging "Oud-Scherpenzeel"
tegen een contributie van € 10,- per jaar.

Handtekening: _____